

100ปี แห่งปีติสุขและศรัทธา
สืบแล้ว 'พระยาสุเมธราช'

ภาพประชาชนในช่วงการจัดงานเฉลิมฉลองพระชันษา 100 ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก 3 ตุลาคม 2556 โดยเริ่มจัดงานตั้งแต่วันที่ 1-7 ตุลาคม ที่ผ่านมาก็ดี และขยายเวลาจัดงานออกไป เนื่องจากมีประชาชนมาถวายพระพรไม่เคยขาด สร้างความสุข รอยยิ้มแก่พุทธศาสนิกชนทั้งในและต่างประเทศเป็นอย่างมาก แต่เวลาห่างกันเพียงไม่กี่วัน เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2556 เวลา 19.30 น. สมเด็จพระสังฆราชสิ้นพระชนม์ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ด้วยอาการติดเชื้อในกระแสพระโลหิต สิริพระชันษา 100 ปี กับ 21 วัน นำความเศร้าโศกอาลัยไปทั่วแผ่นดิน

สมเด็จพระสังฆราช (สุวฑฺฒนมหาเถระ) ทรงเจริญพระชันษา 100 ปี ในปี 2556 มีสภสมัชชอันเป็น “จาตุรงคสภา” (ใน 4 มงคลกาล) เกิดขึ้นได้แก่ นับเป็นสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่เจริญพระชันษายิ่งยืนนานกว่าสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ใดๆ ในอดีตที่ผ่านมา ทั้งทรงดำรงตำแหน่งต่างๆ ทางคณะสงฆ์ยาวนานกว่าพระองค์อื่นๆ คือ ทรงดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก 24 ปี ทรงดำรงตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต 25 ปี ทรงดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร 52 ปี นับเป็นบุญบารมีในทางปฏิบัติของเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งยากที่จะมีเป็นสาธุระณะแก่บุคคลทั่วไป

ตลอดพระชนม์ชีพ ตั้งแต่ทรงเป็นสามเณรน้อยชื่อ “เจริญ” จนกระทั่งขึ้นเป็นประมุขสงฆ์ที่สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงปฏิบัติบำเพ็ญต่อพระศาสนา ประชาชน และชาติบ้านเมืองเป็นอเนกประการ อาทิ การพระศาสนา ประทานธรรมกถาในการฝึกปฏิบัติอบรมจิต หรือที่เรียกกันว่า “สอนกรรมฐาน” แก่สาธุชนทั่วไปเป็นประจำทุกวันพระและหลังวันพระด้วยความใสพระทัยตลอดมา ในฐานะองค์ประมุขแห่งสังฆมณฑล เสด็จไปทรง

ปฏิบัติพระศาสนกิจและเยี่ยมเยียนพระสงฆ์ และพุทธศาสนิกชนในภูมิภาคต่างๆ เป็นประจำทุกปี มิได้ว่างเว้น

ทรงเป็นประธานกรรมการอำนวยการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ เสด็จไปดูการพระศาสนาและการศึกษาในประเทศต่างๆ ทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และเอเชีย อันเป็นเหตุให้ทรงดำเนินงานพระธรรมทูตต่างประเทศ และสร้างวัดพระพุทธศาสนาขึ้นในประเทศต่างๆ เป็นครั้งแรก ทรงเป็นผู้ร่วมดำริและผลักดันให้เกิดมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก นั่นคือ สภากาชาดมหาวิทยาลัย มหาวิทยลัยพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ทรงก่อสร้างอาคารเรียนประทานทุนการศึกษาแก่เด็กเรียนดีแต่ยากจนเป็นจำนวนมาก

“ปีนี้เหตุการณ์ที่สมเด็จพระ

สังฆราชทรงมีพระชันษาครบ 100 ปี คิดว่ายิ่งใหญ่ ทำลายสถิติแล้ว แต่มาเจอเหตุการณ์สิ้นพระชนม์ยิ่งกลายเป็นปรากฏการณ์ครั้งใหญ่ของโลก ยิ่งกว่า ศูนย์พุทธศาสนาทั่วโลกจัดงานถวายสักการะ ตั้งพระรูปสวดมนต์ แม้พระองค์จะสิ้นพระชนม์ไปแล้ว แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่เคยลดน้อยถอยลง นั่นคือ จำนวนพุทธศาสนิกชนผู้นำศาสนาทั่วโลกที่มาสักการะพระศพ ทั้งที่พระองค์ประชนวมาเป็นเวลา 10 ปีเต็มๆ ประชาชนก็ไม่เคยลืมและเข้าไปกราบสักการะได้ตลอดที่โรงพยาบาลจุฬาฯ นอกจากบางระยะ

ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อพระองค์ท่าน เรียกเป็นภาษาชาวบ้านว่า ด้วยความรัก ความระลึกถึง และสำนึกในพระเมตตา พระกรุณาธิคุณที่ได้ทรงปฏิบัติบำเพ็ญต่อประชาชน พระองค์เป็นพระที่ไม่ได้ถือพระองค์ คำสั่งสอนนำไปสู่การปฏิบัติอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ปฏิบัติ ทรงห่วงใย

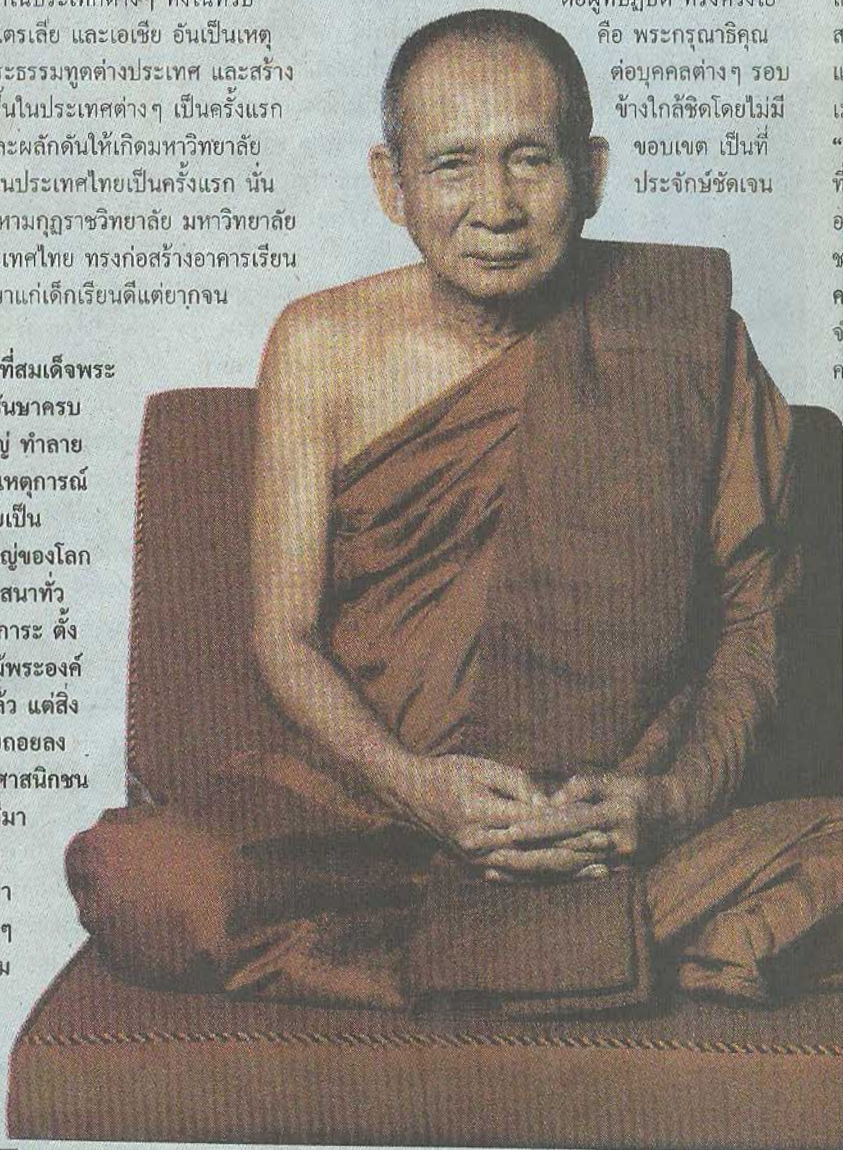
คือ พระกรุณาธิคุณ

ต่อบุคคลต่างๆ รอบ

ข้างใกล้ชิดโดยไม่มี

ขอบเขต เป็นที่

ประจักษ์ชัดเจน

ที่อาจจะมีการแทรกซ้อนของพระอาการเท่านั้น ที่ไม่เปิดให้เฝ้า” พระสหายของศรีสุทธี เลขาธิการกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการจัดงานบำเพ็ญกุศลพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กล่าว

คำว่า “พระของประชาชน” นั้นคงจะเป็น

พระสหายของศรีสุทธี บอกอีกว่า “บรรยาการเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2556 ที่เปิดให้ประชาชนเข้าสักการะแสดงความอาลัยแด่สมเด็จพระสังฆราชเป็นวันแรก เป็นสิ่งที่สุดท้ายจะได้ที่ประชาชนหลังโศกกันมาแสดงถึงพระบารมี บางคนยืนรอ 2 ชั่วโมง บางคนมารอ 4 ชั่วโมง แต่ทางวัดพยายามจะจัดคิวให้ทุกคนรอถวายสักการะไม่นาน แต่ก็เกินวิสัยจะทำได้ เพราะพุทธศาสนิกชนมาเป็นจำนวนมากจริง พอได้เข้าเฝ้าต่างก็บอกเป็นเสียงเดียวกันว่านับเป็นบุญของชีวิตนี้แล้ว แม้สถานการณ์บ้านเมืองจะเป็นอย่างไร ผู้คนก็ไม่ลดละที่จะมาราบพระศพแค่เพียงแค่นาทีเดียว

พระราชา

ราชชน

คติพจน์

จันถี อดทนทกยโส เพื่อปญญา
มั่งคั่งวิชาล้ำเลิศสรวลสดี
ทางเรืองเคื่องขันสพลเป็นสงคร
สดีมีปญญาเฝ้าประเสวีรสันดี

ผด. พค. ๒๕๓๖

ใน แต่ก็มีค่ายิ่งนัก และยังคงได้พบเห็นที่
พระตำหนักเพชรจนถึงทุกวันนี้”

สำหรับพระประวัติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้รับโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นดำรงตำแหน่ง สมเด็จพระสังฆราช ลำดับที่ 19 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2532 โดยมีพระนามเดิมว่า “เจริญ คุชวัก” ประสูติเมื่อวันศุกร์ ที่ 3 ตุลาคม 2456 ณ ต.บ้านเหนือ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี พระชนก-พระชนนี ชื่อ นายน้อย และนางกิมน้อย คุชวัก ทรงเป็นบุตรคนที่ 1 ใน จำนวนบุตรชาย 3 คนของครอบครัว คุชวัก

เมื่อพระชนมายุย่าง 14 ปี ถือบรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดเทวสังฆาราม ต่อมา ทรงย้ายมาศึกษาพระปริยัติธรรมที่วัดเสนาหา อ.เมือง จ.นครปฐม 2 พรรษา ก่อนจะทรงย้ายมาศึกษาต่อที่วัดบวรนิเวศวิหาร ในสมัยสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ เป็นเจ้าอาวาส ซึ่งพระองค์ทรงสอบได้เปรียญธรรม 9 ประโยค จากนั้นใน 2476 ทรงกลับไปอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ณ วัดเทวสังฆาราม โดยมีพระครูอดุลยสมณกิจ เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูนิวาสมาจรย์ เป็นพระกรรมวาจาจารย์

พอถึงช่วงออกพรรษา ทรงกลับมาอุปสมบทอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปฏิบัติเป็นธรรมยุต ณ วัดบวรนิเวศวิหาร โดยมีสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ เมื่อครั้งเป็นสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ ทรงเป็นพระอุปัชฌาย์ และพระรัตนธัชมุนี เป็นพระกรรมวาจาจารย์ รับฉายาว่า สุวฑฺฒโน อันมีความหมายว่า ผู้เจริญปรีชายิ่งในอุดมปาพจน์

เมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระผนวชและประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร สมเด็จพระญาณสังวร ได้รับหน้าที่เป็นพระอภิบาลโดยตลอด และต่อมาได้เป็นผู้ถวายพระธรรมเทศนา พระมณฑลวิสัฏกในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ปี พุทธศักราช 2507 โดยได้รับพระราชทานสมณศักดิ์มาโดยลำดับ พระชันษา 34 ปี เป็นพระราชอาคันตุกะสามัญที่พระโสภณคณาภรณ์ พระชันษา 39 ปี เป็นพระราชอาคันตุกะชั้นราช ในราชทินนามเดิม พระชันษา 42 ปี เป็นพระราชอาคันตุกะชั้นเทพ ในราชทินนามเดิม พระชันษา 43 ปี เป็นพระราชอาคันตุกะชั้นธรรม ใน

ราชทินนามที่ พระธรรมคณาภรณ์ พระชันษา 48 ปี เลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชอาคันตุกะชั้นเจ้าคณะรองที่ พระศาสนาโสภณ พระชันษา 59 ปี ได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชาคณะที่ สมเด็จพระญาณสังวร

ปี 2532 โปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็นสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นพระองค์แรกที่ใช้พระนามเดิม และทรงให้ถือเป็นแบบธรรมเนียมมตรในกฎมหาเถรสมาคมสืบมา ทรงเป็นผู้ใฝ่ในการศึกษา มีพระอัธยาศัยใฝ่ใฝ่เรียนมาตั้งแต่ทรงเป็นพระเปรียญ โดยเฉพาะด้านภาษา ทรงศึกษาภาษาต่างๆ อาทิ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน และสันสกฤต จนสามารถใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

ขณะเดียวกัน ทรงเป็นพระมหาเถระไทยรูปแรก ที่ได้ดำเนินงานพระธรรมทูตในต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ทรงนำพระพุทธศาสนาเถรวาทไปสู่ทวีปออสเตรเลียเป็นครั้งแรก โดยการสร้างวัดพุทธรังษี ณ นครซิดนีย์ ทรงให้กำเนิดคณะสงฆ์เถรวาทขึ้นในประเทศอินโดนีเซีย ทรงช่วยฟื้นฟูพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศเนปาล โดยเสด็จไปให้การบรรพชาแก่ศากยกุลบุตรในประเทศเนปาลเป็นครั้งแรก โดยสถาปนาการศึกษาของชาติหลายแห่ง ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถและคุณค่างานพระนิพนธ์ ตลอดจนพระกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติ จึงได้ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์เป็นการเทิดพระเกียรติหลายสาขา

อย่างไรก็ตาม ตลอดเวลาที่ทรงดำรงตำแหน่งนี้ พระองค์ทรงมีคุณูปการอันทรงคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาและประเทศชาติอย่างอนเนกอนันต์ ในฐานะประมุขสงฆ์สูงสุด พระองค์ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจและพระศาสนกิจได้ครบถ้วน ทรงเป็นผู้ปกครองอันเที่ยงธรรมมั่นคงในพระธรรมวินัยยิ่งนัก